VII. évfolyam. Zombor, csütörtök 1888. évi május hó 31-én. 44. szám.

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt.
Néptanitóknak egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1.50.
Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő:
Dr. MOLNÁR GYULA.

Megjelenik hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.
Szerkesztőség: Gromon- és Zrinyi-utcza sarkán.
Kiadóhivatal: Csendes-utcza TOTH-féle ház.

A párisi világkiállitás.

Kegyet vadászni és bakot lőni.
Ebben kulminál a magyar kormány tehetségeinek legragyogóbbika a — körültekintő óvatosság.

A közgazdasági minister különösen excellens férfiú. A mióta a ministeri teendők közé helyezte a hivatalos kézcsókot is, azóta legfőbb igyekezete az, hogy következetes maradjon magatartásához és méltónak mutassa magát Tisza Kálmán protectiójára.

Mint közgazdasági ministernek ugyan kötelessége volna a magyar ipar fejlődésének gátat nem vetni, de azért ez a kötelessége nem zavarja őt abban a kedvtelésében, hogy tekintélyes állásának és ministeri hatalmának minden pressiójával megakadályozza a magyar iparosok részvételét a párisi világkiállitáson.

Különös pártolása ez a magyar ipar érdekeinek!

A közgazdasági minister nem röstel lefáradni Nagykőrösre, a gazdasági kiállitást megnézni, (csoda, hogy Zomborba nem rándult!) és pártolja is az ilyen kisebb jelentőségű mozgalmakat, de mikor arról van szó, hogy a külföld előtt mutassuk-e culturális haladottságunkat és ha hivatalosan nem is, de legalább magántermelők szorgalmából a világ első városában tünjünk fel azzal, a mit ész és szorgalom producált, — akkor előáll a közgazdasági minister és tyukszemére hág a kiállitani szándékozóknak; „Ti nem fogtok kiállitani, mert azzal a kiállitással a nagy francia forradalom emlékét fogja a francia nemzet megülni, pedig abban a francia forradalomban Mária Antoinettet is lefejezték, az pedig osztrák főhercegnő volt! A loyalitás nem engedheti meg, hogy a hű magyar nép oda menjen a párisi kiállitásra!"

Oh rettentő korlátoltság! Émelygő hizelgés a dynastiának, arculütése minden szabadelvűségnek!

Ilyenek a „liberális" ministerek.

Kikaczagni való dolog, ellentétbe állitani a francia forradalom ünneplését azzal a köteles loyalitással, melyet a magyar nemzet évszázadok csalódásai által meg nem keseritve, törhetetlen hűséggel hord, szivébe zárva. Bárgyúság azt hinni, hogy magyar nemzet hűségén, az „ősi erényen" csorbát üthetne az, ha a forradalom emlékünnepén képviselve van a magyar munka. Ilyet csak a szánalmas együgyűség vagy a képmutatás mondhat.

A magyar közvélemény nem téved, ha ez utóbbi esetet látja fenforogni.

Igaz ugyan, hogy nem sokat tartunk a hazai kormányról, de annyi intelligencia bizonyára van a kormányzó urakban, hogy fel tudják fogni nemzetközi jelentőségét a nagy franczia forradalomnak és a világra kiható mozgalom legjellemzőbb phásisának nem a királygyilkolást tartják, hanem a szabadság, testvériség meg egyenlőség nagy elveinek győzelmét.

Ezt még talán gr. Széchényi Pál is felfogathatja.

Épen azért a kormány kifogása csak izetlen belevonása az uralkodó háznak, a politika cselszövényeibe. — Olyanforma „öreg ágyú" ez a loyalitási kérdés, mint a minő a kabinetkérdés szokott lenni. Ha már kifogyott a kormány minden eszközből, akkor ilyen fegyverekhez szokott nyulni.

Csak az a baj, hogy a szitán keresztül láthatunk.

Nevetséges azt hinni, hogy a világ legalkotmányosabb uralkodója megbotránkoznék azon, ha alattvalói egy republikánus jellegű kiállitáson megjelennének. A kormány érezte is, hogy Széchényi kifogása nem is lesz elegendő. Tisza Kálmán sietett is a világpolitikai helyzettel megokolni a kormány magatartását és — úgymondá ő csak a kiállitókat akarja megóvni esetleges demonstrátióktól, a melyeknek Austria-Magyarország polgárai Párizsban ki volnának téve.

Csakhogy ezt sem hisszük el.

A kormány magatartása ez ügyben, a retteges politikája.

Félnek megsérteni Bismarckot, — a ki úgy látszik parancsolni kezd a bécsi uraknak. A Ballplatzon az ő muzsikájára táncolnak, és mi természetesebb, mint hogy a magyar kormány is hiven követi a Bécsből jött utasitásokat.

Pedig kár a franczia k ellenszenvét provokálni.

Ez a nép nem egy tanujelét adta a rokonszenvnek, melylyel a magyar nemzet irányában viseltetik, daczára a megváltozott politikai viszonyoknak. A jó párizsi népnek az orosz-kultus csak afféle sport, a mely idővel szintén le fogja magát járni; — az ilyen muló, jámbor hóbort miatt fölösleges, feszültséget teremteni nemzetek között. Fölösleges annál is inkább, mert az ilyen raffinirozottan megteremtett ellenszenv gyakran tartósabb szokott lenni, mint a valódi sympathia, a mit évszázados érdekközösség teremt meg a nemzetek között.

A szolgalelkűségnek keserű gyümölcse, ha a magyar kormány ilyen ügyetlenségei még bonyolódottabbá teendik az általános politikai helyzetet.

A franczia k nem demonstráltak volna, annyira bizonyosan tisztelik a vendégjogot, de ne csodálkozzunk azon, ha Tisza és Széchényi demonstrátiójára a válasz franczia részről majd kissé erősebb hangon fog bekövetkezni.

A „Zombor és Vidéke" tárczája.

Isten veled!

Még látom könytül ázott arczodat,
S szemedben rezg egy gyémántfényü csepp,
Boldogságomból még egy pillanat,
A másik már kietlen — — nélküled . . .
Még játszi kis kacsód kezembe', s ajkam
Reátapad bucsuzó-édesen . . .
Isten veled első váló utadban,
Isten veled, szép hölgyem, hitvesem!

Menj s vig napok sugári szálljonak
Lelkedre, mely oly tiszta, mint a nap,
Menj s álmodd amaz édes álmokat,
A melyeket utadnak czélja ad.
Üdülni menj, szép élet, én akartam,
Pihenj a fenyvesek közt kéjesen . . .
Isten veled, első váló utadban,
Isten veled, szép hölgyem, hitvesem!

Lelkem veled lesz, és édes lehed
Beszivják ajkaim csókszomjasan,
Magaddal visz a játszi képzelet,
S miként az árny, követlek untalan.
Látom mosolyod, — s egy csengő kaczajban
Szived örök derüjét éldelem . . .
Isten veled első váló utadban,
Isten veled, szép hölgyem, hitvesem!

Ah, ez a válás — nem vigasztalan,
Habár elválni — fájó gondolat;
E válásnak nagy . . . nagy értéke van,
Mit a viszontlátásnak méze ad.
Alig hogy váltál s már én álmaimban
Csak viszontlátlak minden éjjelen . . .
Isten veled első váló utadban,
Isten veled, szép hölgyem, hitvesem!

Számlálgatom a röpke perczeket,
S gyönyörködöm, hogy szállnak hátra, el;
Csak szálljatok, mig majd közületek
»Egy« a viszontlátás utjára kel . . .
Csak szálljatok s megkönyörülve rajtam
Jövel te »egy« — ábrándos egy hitem . . .
Isten veled első váló utadban,
Isten veled szép hölgyem, hitvesem!

És eljövend . . . én látom jöni már,
Mindennap biztatón mosolyg felém,
S mert elgondolhatatlan üdvre vár:
Türelmes nap dereng szivem egén.
Te itt pihensz majd újra karjaimban,
Itt nyugszol újra vágyó keblemen,
S bár isteni kéj ez — váló utadban:
Biz én nem válok többé soha sem!

A—th.

Egy magyar honleány életéből.*)

— Deák Ferencz levele és I. Ferencz József kiáltványa. —

Szomoru történet az, melyet itt elmondani akarunk. Ha regényben olvasnók, képtelenségnek látszanék, mig igy a hivatalos akták kusza soraiból kibetüzve, néma csodálattal tölt el azon nő iránt, ki hősi erővel nem kisebb munkát folytat, mint a gigások, mikor az eget ostromolták.

Egy asszony, ki ellen harczra kél egy egész birodalom, szuronyával, törvényeivel s midőn ő igazat követelve, megjelen üldözői előtt, a birák igy utasitják vissza: „Igaza van; de itt ne keressen igazságot, vagy pedig 300 ezer katonával jöjjön!" (Villim udvari tanácsos szavai.)

Hol a férfi, ki ilyenkor csüggedten nem fordulna el életczéljától? ezek után remélni, küzdeni csak asszony tud, az is csak akkor, ha szivében hazája képét hordozza s azt hiszi, hogy küzdelme nem magáért, egész hazájáért történik.

Özvegy Pereczky Istvánné báró Horváth Teréz e nő, kinek emlékét oda vési a jövő, a hol a Zrinyi Ilonák, Szilágyi Erzsébetek, Perényinék neveit ragyogtatja a történelem.

Báró Horváth Teréz 1824-ben márczius 22-én született Veszprémben.

Szülei korán elhaltak s ő Székesfehérvárott a Rátné-féle nevelő intézetbe került.

1841-ben házasságra lépett Pereczky István angol polgárral, ki mint lengyel nemes számüzetésben élt.

Boldognak igérkező házasságuk csakhamar szomoru véget ért, mert Pereczky István az esküvő után 7 hónapra Pozsonyban meghalt s a fiatal özvegy bánatától üldöztetve, külföldre utazott s 1843-ban Bukarestben telepedett le.

Itt a rendkivül szellemes s ritka müveltségű nő csakhamar kedveneze lőn az előkelő társaságoknak, ugyannyira, hogy elhatározta élte hajóját itt végkép kikötni.

Szándékának kedvezett a sors, mert gróf Grandpré franczia tábornok özvegye szintén a román fővárosban, akarva letelepedni, báró Horváth Terézzel szövetkezett egy nevelőintézet alapitására. A családok siettek leányaikat az országszerte ismert és tisztelt magyar bárónő gondjaira bizni.

Az intézet pártolása oly nagy volt, hogy évenként báró Horváth Teréznek többet jövedelmezett 800 aranynál.

Ilyen viszonyok közt találta őt a szabadságharcz kitörése s a lelkes bárónő szóval és tettel iparkodott hazájának javát előmozditani.

Előkelő állásánál fogva sikerrel ápolja Romániában a magyarok iránti rokonszenvet, majd később, midőn az árulás diadalmaskodott, háza a menekülők szálló helye s vagyona a bujdosók közkincse lett, mint azt Vándory Lajos, a bukaresti magyar lelkész, egyik könyvében oly magasztos vonásokkal ecsetelte.

Az osztrák zsarnokság, melyre a győzelem is megaláztatás volt, mert idegen kegy szerezte neki, idegen fegyverekkel, rettenetesen tombolt dühében.

A világot iszonyú hirek szárnyalták be a kegyetlen vérontásokról s a kis Románia, mely akkor még a saját portáján is alig-alig volt ur, első kézből kapta a rémhireket az aradi vértanuk kivégeztetéséről, a pesti gyilkosságokról s az országszerte tartott kegyetlen hajszákról.

Báró Horváth Terézt e gyászhirek sziven találták s kétszeres erővel lobogott szivében a honszeretet lángja. Mig egyrészt enyhitette a bujdosók szenvedéseit, másrészt a diplomáczianál, különösen az angol consulatusnál, melyhez, mint férjéről angol alattvaló, joggal is, bizalommal is fordulhatott, nem szünt meg a kegyetlenül gyötört magyar nemzet érdekében szót emelni.

Különösen akkor lépett föl erélylyel s nem egyszer sikerrel, midőn az osztrák zsarnokság boszúvágyában annyira ment, hogy felhasználva Románia gyámoltatlanságát (miben a dákoromanismus is segitségére volt), Romaniában ép ugy üldözte a menekülőket,

* Utánnyomás nincs megengedve. Szerk.

Szabályrendelet

Zombor sz. kir. város szervezési szabályrendeletének a tiszti ügyészséget tárgyazó szakaszai módosításáról.

1. §. A szervezési szabályrendeletnek a tiszti ügyészséget tárgyazó 77. 78. és 79. §. §-ai hatályon kívül helyeztetnek s helyökbe a következő határozmányok lépnek.

2. §. A tiszti ügyészség a főügyészből és ügyészségi iroda-vezetőből áll.

A tiszti ügyészség jogait és kötelességeit az erre vonatkozó törvények határozzák meg.

A törvényekben körülírt kötelességeken felül a főügyész teendője:

1. A város és mások közt fenforgó magánjogi vitás kérdéseknek a tanács és jogügyi szakbizottság üléseiben előadása.

2. A kihágási büntető törvénykönyv s az ezt pótló törvényhatósági szabályrendeletek értelmében, továbbá a cselédtörvény s egyéb törvények és szabályok alapján, a rendőrkapitányság ítéletei és határozatai ellen a tanácshoz, mint másodfokú hatósághoz felebbezett ügyek előadása.

3. A közgyűlés, tanács- és szakbizottságok meghagyása, illetőleg felhivása folytán, a hozzá utalt ügyekben jogi vélemény adása.

4. A közgyűlés és tanács által jogügyi kérdésekben vizsgálat s a tényállás felderitésére s jelelentéstételre utasittatván, ezen kiküldetések s utasitások teljesitése.

5. Pénzügyi szakbizottság üléseiben részvétel.

6. A várost érdeklő mindennemű jogi okirat elkészítése, különösen pedig a biztositékkal ellátandó jogügyletknél a biztositéknak első sorban megbirálása s annak elfogadhatása iránti vélemény kiséretében a tanács elé terjesztése.

7. A város házipénztárát illető lejárt bérleti és haszonbérleti követeléskért a pénztártól nyert kimutatás alapján, az adósoknak vevény mellett megintése, a késedelmes fizetőknek kötelezettségeik teljesitésére birói uton való szoritása.

8. A városnak cselekvő és szenvedő perében képviselése, amennyiben egyezség ajánltatnék, vagy annak létrejötte a város érdekében czélszerűnek mutatoznék, nemkülönben mielőtt előzetes biztositási végrehajtások iránt lépések tétetnének, az iránt indokolt vélemény adása, három havonként jelentést tesz a tanácsnak a perek állásáról.

9. Adóügyekben a kinestárt képviseli, az árvaszéki ülésekben részt vesz, gyámsági és gondnoksági ügyekben eljár, gyámsági és gondnoksági perekről évnegyedenként az árvaszéknek jelentést tesz.

10. Magánügyködést a tiszti főügyész nem folytathat.

Az ügyészségi irodavezető évi 600 frttal szerveztetik, és a városi kezelő-személyzethez tartozván, közvetlen a tiszti főügyésznek van alárendelve.

Teendői:

1. A városi és árvaügyi perekben, valmint az adóügyekben érkező beadványokról, tanácsi és árvaszéki meghagyásokról külön-külön szabályszerű iktató, mutató és kiadó könyvek vezetése.

2. Az ügyészi fogalmazványoknak jegyzék mellett leirás czéljából a városi irodának való átszolgáltatása és a kész tisztázások átvétele.

3. Az ügyészi beadványok, jelentések, átiratok stb. postakönyv illetőleg vétbizonylat melletti kiadványozása.

4. Az ügyészi irattár szabályszerű kezelése.

5. A tiszti főügyészt érdeklő határidők nyilvántartása.

6. Az árvaügyi és városi perek évnegyedes kimutatásainak alapjául szolgáló perkönyvek vezetése.

7. A városi tanács által másodfokulag elintézett kihágási ügyek jegyzékének vezetése.

Köteles ezeken kívül az ügyészségi irodavezető a tiszti főügyésznek ugy a fogalmazási valamint egyébb ügyészi teendőkben esetről esetre nyert utasitás szerint segédkezni s a lehetőséghez képest felebbvalói meghagyás alapján egyéb kezelési és irodai teendőket is végezni.

5. §. Az ügyészi fogalmazványok átadási és átvételi jegyzék mellett a városi törvényhatósági irodában másoltatnak.

Megyei s helyi hirek.

* **Kinevezés.** A király dr. Moré Pál zentai kir. aljárásbirót a lugosi kir. törvényszékhez biróvá nevezte ki.

* **Kinevezés.** Ő Felsége a király, Gesztessy Ákos temesvári kir. törvényszéki jegyzőt a zentai kir. járásbirósághoz albiróvá nevezte ki.

* **Választás.** Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottságának tegnap tartott közgyűlésén Lovászy Andor kir. járásbirósági joggyakornok választatott meg városi II-od aljegyzővé. — Egyebekben a közgyűlés további lefolyásáról jövő számunkban fogunk referálni.

* **Pályázat.** A hadapród-iskolákba az 1888—89-ki tanév kezdetével (szeptember 16.) körülbelül az alább megnevezett számban fognak növendékek felvétetni, és pedig: a bécsi, budapesti és prágai gyalogsági hadapród-iskolák I. évfolyamára, mindegyikbe 80, a károlyvárosi, a Brünn melletti karthausi, a Krakó melletti lobzówi, a nagyszebeni, trieszti, a Grác melletti liebenaui, a pozsonyi, az innsbrucki és temesvári hadapród-iskolák I. évfolyamába, mindegyikbe 30, a tüzér-hadapródiskola I. évfolyamába 80, az utász-hadapród-iskola I. évfolyamába 40, a mérnökkari hadapród-iskola I. évfolyamába 15, a lovassági hadapród-iskola II. évfolyamába 50, s ugyanezen iskola III-ik évfolyamába 25.

* **Pályázatok.** A szabadkai törvényszéknél egy biró és egy segédjdijas joggyakornoki állásra, az ó-becsei kir. járásbiróságnál egy segédjdijjas joggyakornoki állásra pályázat van hirdetve.

* **Érettségi vizsgálat.** A szabadkai városi fögymnasiumban junius 11-én veszi kezdetét az érettségi vizsgálat.

* **Esküvő.** Stein Jakab zombori kereskedő f. évi junius hó 4-én tartja esküvőjét Basch Juliska kisasszonynyal a duna-vecsei izr. templomban.

* **Bács-Bodrogh** vármegyei Gazdasági Egyesület. Meghivó. A Gazdasági Egyesület ig. választmánya f. évi junius 2-án d. e. 9 órakor az alispáni hivatalos helyiségben ülést tart, melyre az ig. választmány tagjait tisztelettel meghivom. Kelt Zomborban, 1888. május 29. Schmausz Endre, elnök. Tárgyak: Jelentések a lefolyt gépkiállitás és versenyekről. — Intézkedés a rózsakiállitást illetőleg. — Folyó ügyek. — Inditványok.

* **Ó-Becsén** pünkösd hétfőjén Dr. Kenedi Géza a „Pesti Hirlap" szerkesztője igen sikerült és tetszéssel fogadott felolvasást tartott. A felolvasást, melyet Szulik József prépost lendületteljes költeményének előadása nyitott meg, vacsora és táncz fejezte be. Ugyanesak ez estélyen Popovits Irén kisasszony jelentékeny összeget gyűjtött össze az árvizkárosultak javára.

* **Erdős József** uj-soóvéi ev. ref. lelkészt a debreczeni ev ref. theologiai intézet tanárává választották meg.

† **Gyászhir.** Alólirtak maguk, ugy a nagyszámú rokonság nevében mély fájdalommal jelentik, hogy Szokola Gyuláné szül. Czirfusz Irén ma reggel 3 órakor, élte 24-ik, boldog házasságának 2-ik évében jobblétre szenderült. A boldogult hült teteme holnap, azaz május 29-én d. u. 5 órakor fog a szt. Rókus sirkertben örök nyugalomra tétetni. Kelt Zomborban, 1888. évi május hó 28-án. Aldás és béke hamvaira! Szokola Gyula, mint férj. Szokola Leo, mint gyermek. Idősbb Czirfusz Ferencz, mint apa. Dr. Czirfusz Dezső, Ifj. Czirfusz Ferencz, Schmausz Endréné szül. Czirfusz Margit, mint testvérek. Özv. Szokola Józsefné szül. Lux Mária, mint napa. Schmausz Endre, mint sógor. Ifj. Czirfusz Ferenczné szül. Ujházy Ilonka, mint sógornő. Szokola József és Ottó, mint sógorok. Máté Károlyné szül. Szokola Mariska, Szokola Szeréna, Szokola Anna, Szokola Albina, Szokola Gabriella, mint sógornők.

* **A „Bácskai Jó Szív"** végrehajtó bizottsága a junius 2-án tartandó közvacsora alkalmával a hölgyek által felszolgálandó ételek, italok és szivarok árát következőkep állapitá meg: a) 1 adag húsétel, tészta vagy dzsardinetto 30 kr. b) 1 adag retek vajjal vagy sajt 20 kr. c) 1 adag fagylalt 30 kr. d) 1 darab naranes 10 kr. e) $^1/_2$ liter bor 30 kr. f) 1 pohár sör 20 kr. g) 1 pohárka kognac 30 kr. h) 1 üveg pezsgő 4 frt. i) 1 csésze fekete kávé 20 kr. k) 1 darab szivar 10 kr. l) 3 darab szivarka 10 kr. A „Bácskai Jó Szív" végrehajtó bizottságához ujabban a következő pénzbeli adományok érkeztek: 1. Traub József 5 frt. 2. Sztrilich-Fratritsevits Mária és Fratritsevits Gizella 5 frt. 3. Bielitzky-Buday Mária 3 frt. 4. Dörner Márton, Ó-Becse mezőváros birójának gyűjtése 130 frt 50 kr. Dr. Weidmann Vilmos Apatin 3 frt. Eddig összesen beérkezett pénzbeli adományok 233 frt 50 kr.

* **„A Bácskai Jó Szív"** végrehajtó bizottsága a következő felhivást tette közzé: A hazai árvizkárosultak javára 1888. évi junius hó 2-án (szombaton) a városi parkban hideg ételek és italok, valamint szivarok felszolgálása és két zenekar közreműködése mellett táncczal egybekötött közvacsora rendeztetik, melyhez Zombor szab. kir. város és Bács-Bodrogh vármegye áldozatkész közönsége tisztelettel meghivatik. Belépti dij: egyénenként 50 kr. Kezdet: délutáni 6 órakor. Midőn örömmel tudatjuk, hogy Zombor városának nagyszámú nemes szivű hölgyei a közvacsoránál az ételek, italok és szivarok felszolgálására vállalkoztak, pillanatig sem kétkedünk, hogy azon szerencsétlenek kiáltásai, kik embertársaik segitségeért könyörögnek, visszhangra fognak találni e város és megye áldozatkész közönségének szivében s mindenki sietni fog bármi csekélységgel hozzájárulni a nyomor enyhitéséhez: s midőn reméljük, hogy a közönség tömeges megjelenésével támogatni fogja a czélt: kijelentjük, hogy nem zsarolni akarunk, hanem módot nyujtani szándékozunk arra, hogy rang-, társadalmi állás és vagyoni különbség nélkül mindenki önként és tehetségéhez képest rakhassa le áldozatát az emberszeretet és könyörület oltárára. Kelt Zomborban, 1888. évi május 25-én. A „Bácskai Jó Szív" végrehajtó bizottsága.

† **Halálozás.** Karvázy Zsigmond, Bács-Bodroghvármegye nyug. árvaszéki ülnöke, folyo hó 28-án élete 73-ik évében, hoszas szenvedés utáni elhunyt. — Temetése f. hó 29-én délután Bács-Bodroghmegye tisztikarának s a közönségnek élénk részvéte mellett ment végbe.

* **Megdicsért törvényszék.** A m. kir. igazságügyminister 14,289/1888. sz. rendeletével a szabadkai kir. trvszék elnökének megelégedését fejezte ki a vezetése alatt álló trvszék és járásbiróságok ügykezelése felett. A leirat kiemeli, hogy a beadványok rendkivüli szaporodása (1886-ban 36,549. — 1887-ben 47,733. — 1888-ban pedig lesz 60.000 drb.) „azon ügybuzgalom- és szorgalomnak tudható be, melyet elnök ur, valamint a biró kar és a kezelő-személyzet a mult év folyamán kifejtett és a mely tevékenység felett a jogkereső közönség részéről bizonyára el nem maradó elismerésen kivül én is megelégedésemet nyilvánitom." — Hazai biróságaink közül bizonyára nem sokan részesültek még e fajta kitüntetésben.

* **Esküvő.** Pünkösd keddjén vezette oltárhoz a kis-hegyesi róm. kath. templomban Fetter János ó-moroviczai aljegyző Cziráky Etelka kisasszonyt, Cziráky József ottani községi jegyző leányát.

* **Majorossy János** tininni főlsz. püspök pünkösd ünnepén Szabadkán mintegy 6500 gyermeket bérmált meg. A püspök csak 25-én délután távozott Szabadkéról, honnan Ludasra, majd Csantavérre meg Topolyára ment a bérmálás szentséget kiosztani.

* **Működvelői előadás.** A helybeli szerb felső leányiskola növendékei dicséretes buzgalommal készülnek egy jótékonyczélú működvelői előadásra „Teticsina naszlyédnicza" (A néni örököse) czime az előadandó 2 felvonásos vigjátéknak, melyet Gruics Nika úr forditott németből szerbre. Az előadást valószinűleg az iskolai év végén fogják megtartani.

* **Uj tánedarab.** A Sárközi bandája és a 6. sz. gy.-ezred működvelő zenekara a szombati „bácskai jó szív"-ünnepélyen először fogják orchesterre hangszerelve előadni a Herczenberger Dezső „Orzsike-keringő"-jét.

* **Majális.** A gör. kel. szerb iskolák ifjusága kedvező idő esetén ma tartja májusi ünnepélyét a Sikora-erdőben.

* **Dalárda Ó-Becsén.** Az ó-becsei dalárda f. hó 14-én tartott alakuló gyűlésén elnokké Gortva Lázár, karnagygyá Rully János választatott meg. Működő tagnak mintegy ötvenen jelentkeztek.

* **Halászat Zentán.** Zentán egy városi halastó létesitésén fáradoznak. Kiváló természettudósunk Hermann Ottó már meg is igérte Kozics István zentai ügyvédhez intézett levelében, hogy le fog ez ügyben zentára rándulni és felolvasást fog tartani a halgazdaság ésszerű üzéséről.

* **Uj menetrend.** A magyar államvasutakon julius hó 1-ével uj menetrend lép életbe, mely mai számunkban közölve van.

* **A szabadkai „jó szív."** A szabadkai összes nőegyletek az árvizkárosultak javára f. évi május hó 30-án rendezendő működvelői előadással egybekötött hangversenyének műsora. I. szakasz: 1. Nyitány, előadja Gaal Ferencz ur vezetése mellett a megerősi-

---

mint Magyarországon. Ekkor az angol consulatussal kivitte Omer pasánál a bujdosók szabad menekülését Törökországba, ugy annyira, hogy ott nem csak szives fogadtatásban, de védelemben is részesültek.

Báró Horváth Teréz honleányi buzgalma titokban nem maradhatott s csakhamar szemet szurt az a bukaresti osztrák követségnél, hol akkor gróf Coronini vezette az ügyeket, specialiter a Romaniába menekülő magyarok üldöztetését. Éppen Berzenczey Lászlót keresték halálra, de hiába, s e miatt az a gondolat fogamzott meg az osztrák vérebek agyában, hogy báró Horváth Terézt kell eltenni láb alól, s egyben megkapják Berenczeyt is.

Csakhogy az nem ment egyenes uton, mert báró Horváth Teréz, a mellett, hogy régen megtelepült Romániában, angol alattvaló is volt. Az osztrák diplomatia ekkor nyakig uszott a vérben és piszokban, tehát csakhamar megbarátkozott azzal a gondolattal, hogy Horváth Terézt álnoksággal csalja hálójába. Ugy is történt.

Egy reggelen báró Horváth Teréz távollétében két osztrák kém járt a nevelőintézetben egy tanár utan kérdezősködni, valósággal pedig azért, hogy a ház táját kiismerjék. Alig távoztak ezek, az osztrák követség egy küldötte tisztelgett báró Horváth Terézné, gróf Coronini nevében kérve őt, hogy fontos ügyek megbeszélése végett menjen el a követségre. Midőn Horváth Teréz kijelentette, hogy neki mint angol alattvalónak semmi dolga az osztrák követségnél, a küldött eltávozott, de csakhamar visszatért gróf Coronini levelével, melyben a gróf becsületszavára igérte, hogy a bárónőnek bántodása nem lesz, csak menjen el: kocsit is küldött érette.

A bárónő joggal hihette, hogy a gróf minden osztráksága mellett is tudja, mivel tartozik egy gentleman a becsületnek és a nőknek; de jóhiszeműségében keservesen csalodott.

Alig lépte át a követség küszöbét, rögtön más hangon beszéltek vele. Coronini nyersen lobbantotta szemére, hogy a lázadókkal egy követ fú s mindenféle fenyegetés kiséretében követelte tőle, hogy Berzenczey László rejtekhelyét árulja el.

A bárónő kijelentette, hogy tettéről felelni, s mint angol alattvaló és romániai lakos az osztrák követségnek számolni nem tartozik, de másrészt Berenczey Lászlóról mit sem tud. A napokban ugyan ajánlkozott nála angol nyelv mesternek egy Jean Huls nevű idegen, de miután szükség nem volt reá, minden bővebb felvilágositás nélkül távozott.

A gróf látta, hogy fenyegetéssel czélt nem érhet, más hurokat kezdett pöngetni. Kétezer aranyat igért a bárónőnek, ha Berzenczeyt a követség hatalmába keriti.

Több se kellett a lelkes honleánynak, hogy olyanokat vágjon a gróf arczába, mikre, ha nem osztrák diplomata, hát a föld alá sülyedt volt. Azt mondotta: „Hallja az ur, magyar vagyok, nő vagyok, tehát engem abba a piszokba, melyben fetreng az egész osztrákságával, ugyan bele nem kever.

De hát Coronini nem sülyedt a föld alá, hanem azt felelte: „Bárónő, ön a követség foglya!" Erre jelt adott, s szuronyos katonák kiséretében egy kis szobába záratta.

Báró Horváth Teréz nem rémült meg, hideg nyugalommal válaszolta: „Gróf, hatalmában vagyok, ideig-óráig tehet velem a mit akar; de ne felejtse, hogy a szabad Anglia védeni szokta polgárait! Addig is gondoskodjék ebédemről."

Corinini szótlanul hajtotta meg magát, s a bárónőt a katonák börtönébe hurczolták. Nemsokára négy fogás finom ételt tálaltak fel neki, melyet alig fogyasztott el, bekopogtatott nála Lobinger hadbiró őrnagy, — a ki Corinini sikertelen vallatását ujra kezdette.

A hadbiró kijelentette, hogy vallomását jegyzőkönyvbe veszi.

Legelőször is azon kezdette, hogy nevezze meg azon családokat, kik gyermekeiket az ő intézetében neveltették. Mikor a bárónő sorra diktálta Románia főuri neveit a hadbiró ingerülten kiáltott rá: „Nem igaz!" E szemtelen közbeszólást a bárónő azzal büntette, hogy többé egy hanggal sem válaszolt a kérdésekre. Erre átszolgáltatták őt a román rendőrségnek s egy napig a főbiztos, majd Romanesku albiztos 6 napig hurczolták őt Bukarestben, hogy mutassa meg Berzenczey Lászlót.

Mikor látták, hogy minden erőszak hiába van, ujra visszavitték az osztrák követségre, — hol Pojonár román főbiztos és két osztrák tiszt arra kérték, hogyha már Berzenczeyt nem akarja elárulni, tegye meg azt, hogy elrejtésével gyanusitson négy oláh bojárt, a kiket meg is neveztek. Erre Horváth Teréz igy felelt: „Megálljanak, ha magadtól eszedre nem térsz, majd eszedre térítenek!"

Erre oly féktelen dühbe jöttek az osztrák lakájok, hogy szikrázó szemekkel orditották:

„Tudja meg bárónő, hogy soha napvilágot nem lát, ugy elzárjuk a gyulafehérvári várban!"

(Folyt. köv.)

ott városi zenekar. 2. „Jó sziv“, prológ, irta Csillag Károly, szavalja Magyar Clarisse urhölgy; a zenekiséretet szerzé Gaal Ferencz. 3. Duett, éneklik: Pártosné Bartolucci Viktória és Bellincioni Gemma urhölgyek. 4. Magyar népdalok, czimbalmon előadja Vojnits Imre ur. 5. „Egy pohár viz“, vigjáték egy felvonásban, irta Randolf; előadják: Vukovits Gáborné és Vojnits Éta urhölgyek, Farkas Zsigmond és Szallopek Alajos urak. II. szakasz: 6. Nagyária, énekli Komáromi Mariska urhölgy, a m. kir. opera tagja. 7. Változatok, zongorán előadja főt. Almássy Miklós ur. 8. Magyar népdalok, énekli Ligeti Irma urhölgy, a budapesti népszinház tagja és dr. Milassin Kálmán ur. 9. Gordonka-szóló, előadja Benesits Adolf ur, gordonkamüvész Eszékről. 10. Operarészlet, énekli, Bellincioni Gemma urhölgy. 11. „A múzsák“, élőkép, ábrázolva kilencz urhölgy által. A hangversenyt a „Pest szálló“ nagytermében társas-vacsora és táncmulatság követi, melyre csupán a férfiak fizetnek 50 kr. belépti dijat. Ugyancsak a szabadkai összes nőegyletek által az árvizkárosultak javára folyó évi május hó 31-ikén a városligetben nagy népünnepély rendeztetik.

* **Egy család.** Gy. megye egyik kisebb városában egyetlen család szolgáltatta mindazokat, akik a temető benépesitése körül hivatásszerűleg fáradoznak. Ott ugyanis egy asztalosnak, a ki a koporsókat készíti, az egyik fia pap, a ki a holtakat beszenteli, a másik fia orvos, (a ki stb.) testvére pedig siráso és temető-őr. Az orvos a tréfás megjegyzések elől már meg akart szökni és a szomszéd városba akart költözni, de azt meg nem engedte a — rokonság, melynek nagyon sok dolga van.

)(**A fürdőbe utazók** figyelmébe ajánljuk, hogy el ne mulasszák megszerezni az „Utmutató“ menetrend-könyv junius havi füzetét. Ez az egyetlen könyv, mely az összes mérsékelt árú fürdőjegyeket tartalmazza; fürdőjegyek vétele jelentékeny kedvezménynyel jár. Óva intjük a közönséget az idegen nyelvű, külföldről importált utazási könyvek megszerzésétől, mely az utazót tévútra vezeti, mintán sem a fürdőjegyekről, sem a nagy számban fönálló mérsékelt árú menet-térti jegyekre nézve nem tartalmaznak olvilágositást.

)(**Az Utmutató,** a magyar és közös közlekedési vállalatok egyedüli hivatalos menetrendkönyve tartalmazza a magyar, osztrák, közös és külföldi vasutak, a Dunagőzhajózás és tengeri hajóknak legujabb menetrendjeit, az indulási és érkezési időnek állomásról állomásra való megjelölésével, fölvilágositást ad a fürdőjegyekről, az összes ármérsékléseskről, a közvetlen csatlakozásról s magában foglal sok oly hasznos tudnivalót, mely utazás alkalmával nélkülözhetlen és semmi más menetrendkönyvben föl nem található. Egyébiránt megérdemli ezen mű hazai közönségünk hathatós pártfogását azért is, mert megbizhatóság dolgában fölül áll mindazon külföldről importált s idegen nyelvű menetrendkönyveken, melyek nálunk még mindig oly nagy számban vannak elterjedve. Ezek a külföldi könyvek a magyarországi vasuti állomásokat következe esen német nevekkel ruházzák fel s németül is nyomatják ki, miáltal a közönségnek nem csekély kellemetlenséget okoznak, a magyar Utmutató ellenben ugy a hazai mint a külföldi állomásokat saját neveiken nyomatja ki, értesitést ad a menetdijakról, mérsékelt árakról, berletjegyekről stb. Szóval a ki utazni akar, az vegye meg az Utmutatót, a melyben megtalál mindent, amire szüksége van. Ara 50, póstán 60 kr. Kapható a kiadóhivatalban, Budapesten, Podmaniczky-uteza 17. és az ország valamennyi könyvkereskedésében és a vasuti állomási pénztárnál.

)(**A test ápolása** és tisztántartása az egészség egyik főkelléke. E czélra legalkalmasabb a Brázay-féle valódi sósborszesz, melyet a fővárosban ily czélra majd minden házban használnak. E sósborszesz a legjobb fejmosó szer, mert erősíti a fejidegeket és eltávolitja a korpát. Száj- és fogtisztító szerül is nagyon használják, mert a fogakat kitünően tisztitja, a foghust erősíti és a szájbűzt megszünteti. Pörsenések és lábizzadás ellen pedig éppen hatásos. E kitünő háziszer minden nagyobb fűszerkereskedésben és gyógyszertárban kapható.

Irodalom.

— **„Freskók“ a czime** az Egyetemes Regénytár legujabb kötetének, mely Ouida nevével ékeskedik. A kitünő angol irónő, családi nevéről Luise Ramie, ki Franczia ország ban is oly kedveltségnek és tekintélynek örvend, mintha tösgyökeres franczia iró volna, de bájos kis regénye levelekben van irva. Az előadásnak e formája, mellyel sokan visszaéltek s mely, mivel bánni nem tudtak vele, már csaknem hitelét vesztette, Ouida kezében művészi magaslatra emelkedik. A jellemek festése sokkal nehezebb, mikor magok a cselekvő személyek beszélnek, nem pedig az iró rajzolja meg őket kényelmes terjengősséggel. De Ouida épen a nehézségek legyőzésében mester. A hány a cselekvő személy, annyiféle a modor és a hang, a melyben szólnak, s ez oly csodás és élvezetes változatosságot teremt, minőt az egyszerű, megszokott elbeszélő forma sohasem adhata meg. Kedves mese, mely a levelek fonalán érdekesen fejlődik s meglepő fordulatokat nyújt, a legtisztább angol humorral és franczia szellemességgel fűszerezve, ez az a mit a „Freskók“-ban találunk. Fái S. Béla forditása hiven iparkodik utánozni az eredetinek báját és könnyedségét. A „Freskók“ egyik legjobb kötete az Egyetemes Regénytárnak, mely már közel három évet töltött be elismerésre és dicséretre méltóan. A piros vászonba kötött csinos könyv ára 50 kr. Megjelent Singer és Wolfner kiadásában.

— **A lélek kimüvelése,** az ember nevelése nincs befejezve az iskolában. Az élet: a társadalomnak, a népnek valódi mestere s az életnek: az irodalom, a sajtó leghathatósabb eszköze. A szabadságnak s a müveltségnek ez a világitó tornya s a mely nemzet az irodalmát, a sajtóját nem támogatja: az nem lesz szabad, nem lesz müvelt. A „Képes Családi Lapok“ már tiz év óta hirdeti, a müveltségnek eszméit, hinti a szépnek, nemesnek, jónak magvát. A „Képes Családi Lapok“ megérdemli, hogy minden magyar család olvasó asztalának állandó vendége legyen. A „Képes Családi Lapok“ előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. s a kiadóhivatal (Budapesten nagy koronaucza 20. sz.) melyhez az előfizetések legczélszerűbben postautalványon intézendők, kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatványszámokkal.

Novellatár.

A ki másnak vermet ás, maga esik bele.

— Bünfenyitő történet. —

X . . . vizsgáló biró elbeszélése után irta: **K. Mártonffi Imre.**

(Folytatás.)

II.

Herminának minden héten volt egy ugynevezett kimenő napja. Minden héten egy délutánt saját czéljára fordithatott. Valahányszor e kedvezményt igénybe akarta venni, a főnöknél kellett jelentkeznie, ki aztán mással helyettesitette.

Ily szabad délutánon történt, midőn Hermina az ékszerésznél az emlitett érmet vásárolta.

A bevásárlás után egy barátnőjét látogatta meg, kinél két órát időzvén, este felé hazament. Haza érve, mint rendesen, úgy most is, főnöknőjénél jelentkezett, netaláni rendeleteit átveendő.

Alig tartózkodott néhány perczig a főnöknő irodájában, midőn jelentették, hogy egy rendőrbiztos óhajt a főnöknővel beszélni.

Az ily szokatlan látogatás felett csodálkozását kifejezve, beengedte lépni a biztost. Hermina illemből távozni akart, de a főnöknő kérte, hogy maradjon, miután nem hiszi, hogy valami titkos dologról lehetne szó.

— Bocsánatot kérek, — mondá a belépő rendőrbiztos, — hivatalos ügyben jöttem.

— Mi tetszik? kérdé a főnöknő, inkább kivánesian mint csodálkozva.

— Az ügy Dombi Hermina kisasszonyt illeti, felelé a biztos. Hermina felé pillantva, ki egy lissé felre állt.

— Engem? — kérdé Hermina csudálkozva és közelebb lépve. — Mi lehet az?

— Sajnálom, kisasszony, de kellemetlen megbizásom van. Kérnem kell önt, hogy kövessen.

Nehéz lett volna meghatározni, hogy e nyilatkozat Herminát vagy a főnöknőt ejtette-e nagyobb ijedelembe. Mindkettő elsápadt és szótlan bámult a biztosra. Földesiné tért legelőbb magához.

— Ha kérnem szabad, mily indokból kapott ön ily megbizást? — kérdé a biztost.

— Ez egyetlen tévedés lehet, — mondá Hermina, ijedten remegő ajakkal.

A biztos zavartan, vállat vonva válaszolt:

— Sajnálom, de arról nem világosithatom fel. Megbizásom annyiból áll, hogy Dombi Hermina kisasszonyt kihallgatás végett a fókapitánysághoz kisérjem.

— Kihallgatás végett, ily esti órában? kérdé aggodalmas csudálkozással az ürnő. Hisz ez elfogatáshoz hasonlit!

— Tessék megnyugodni, — mondá a biztos, ily idézések gyakran történnek, ha az ügy sürgős.

Hermina eltakará kezével arczát, hogy halálsápadtságát elrejtse. De csakhamar magához tért, főnöknőjéhez lépett és határozott hangon mondá:

— Ne féltsen engem, ne gondoljon rólam rosszat. Ez vagy tévedés, vagy aljas rágalmazás. Esküszöm, nem vádolhatom magamat semmivel, mi legparányibb árnyat vethetne becsületemre.

Földesiné kezét nyujtva, jóakarólag mondá:

— Hiszek önnek, Hermina. Öt éve van már nálam, és mondhatom, hogy mindeddig példásan viselte magát, mindig hű és becsületes volt. Hiszem is, hogy a dolog nem lesz jelentékeny.

Hermina könnyes szemmel csókolá urnője kezét és izgatottságát elpalástolva mondá:

Azt biztosan hiszem. Vétkeztem valamiben? Tudtomra nem követtem el a legkisebb ballépést sem, se tettel, se szóval. Nagyon természetes, hogy levert és izgatott vagyok a kiméletlen eljárás miatt, melyet irányomban követnek; de minél tovább gondolkozom, annál világosabb előttem, hogy önnek igaza van, a dolog nem lehet komoly.

A biztoshoz fordulva, nyugodtan és majdnem vidoran igy szólt:

— Balgaság volt tőlem, annyira aggódni. Most már nyugodt vagyok, mert nem érhet semmi rosz, miután tisztának érzem magamat. Isten nevében tegye kötelességét, követni fogom.

A biztos némán intett fejével, a ház urnőjétől elbucsuzván, bocsánatot kért az okozott zavarért. Miután Hermina urnője kezét ismételten megcsókolá és mielőbbi visszatérésére reményét kifejezé, a biztos kiséretében elhagyta a házát. Mindketten bérkocsiba ültek, mely a kapu előtt várt.

Képzelhetjük a szegény leány csalódását, midőn a fókapitánysághoz érve, a kihallgatásról szó sem volt. A helyett egy mogorva tisztviselő felszólitá, hogy kövesse őt. Dobogó szivvel, gépiesen követte a keskeny folyóson és lépcsőkön. Végre a tisztviselő egy ajtó előtt megállt, azt kinyitotta és kényszerité a szegény leányt a 7—8 négyszög méter területű fülkébe lépni, melynek ajtaja fölött gyönge fényű légszeszláng lobogott.

Hermina mintegy kábultan lépett be, és alig lépte át a zárka küszöbét, midőn annak vasas ajtaja becsapódott és bezáródott.

Siránkozva és jajveszékelve rogyott a szegényes ágyra, mely egy asztal, egy szék és egy vizes korsóval együtt képezte a magányzárka butorzatát.

Lehetetlen a kedélyállapotot leirni, melyben Hermina, Istentől és emberektől elhagyatva, töltötte az éjet.

Ily borzasztó állapotban a tiszta öntudat vigasztal ugyan, s levert lelkét, ártatlansága érzetében a kétségbeeséstől megmenti, és reményt nyujt a mielőbbi megszabadulásra; de vannak helyzetek, hol a sors sulyos csapása a vigasztalás jótéteményét nem juttatja érvényre.

Szegény foglyunk helyzete olyan volt.

Sokkal jobban elkábitotta, sokkal jobban leverte a csapás, mely érte, hogysem vigasztalhatta volna a gondolat, hogy már holnap kiderül ártatlansága vissza nyerendi és szabadságát.

Nem akarjuk az események lefolyását megelőzni, annyit azonban mondhatunk, ha szegény foglyunk ily vigasztalást táplált volna is, nagyon csalódott volna. A sulyos csapás, melyet emberi gonoszság mért reá, sokkal jobban körülhálózta, hogysem lehetséges lett volna ártatlanságát oly gyorsan bebizonyitani, mint azt hitte.

Midőn Hermina ily leirhatatlan szomoru éjszaka utáni reggelen lázas izgatottságban várta elfogatása magyarázatát, s a foglár a szokásos szegény reggelijét behozta, megtudta tőle, hogy valószinűleg még a délelőtti órákban a vizsgáló biróhoz vezettetik kihallgatás végett, tehát tartsa magát készen.

A foglár e nyilatkozata nem bizonyult valónak. Még két napot és éjszakát töltött a szegény fogoly szomorú zárdájában gond és aggodalomtól gyötörve; a bizonytalanság kínpaddá vált reá nézve és képtelenné tette tudomása, hogy a vizsgáló biró arra használta, hogy ügyében a bizonyitékokat ez időt beszerezze. Esete nem volt oly kétségtelen tiszta, hogy elővigyázatos eljárást ne igényelt volna.

Végre elzáratása után harmadnapra kihallgatásra vezették.

A vizsgálattal megbizott biró emberséges, tiszteletre méltó, jellemes és tapasztalt jogász volt. Mint jegyző, Keleti Titusz fogalmazó segédkezett neki.

Ez ifju fogalmazó tetemes vagyonnal, magas önérzettel rendelkezett, és a jogi pályát nem anyagi haszon, hanem természetes ösztönből végezte. Okos és éles figyelő volt; kitünő tehetségét már számtalanszor érvényesitette ily jogi esetekben. E mellett vig és előitélet nélküli, de szigorú erkölcsű volt, és mindig készséges a szegény elnyomottaknak segélyt és igazságot szolgáltatni.

Hermina megjelenése a vizsgálóbiróra kellemes benyomást gyakorolt. Udvarias hangon kérdezte ki személyes viszonyairól, és midőn Hermina e kérdésekre kimeritőleg válaszolt, sajnálattal adta tudtára a sulyos vádat, mely letartóztatását és kihallgatását szükségessé tette. Kinyilatkoztatta előtte, hogy ezelőtt pár nappal Andorfi udvari ékszerész boltjából egy értékes gyémántgyűrű tünt el, és ugyan abban az időben a boltbon jelen volt vevő azt állitja, hogy ő látta, midőn a vádlottnő azt ruhája zsebébe csusztatta. E vevő, Holtai báró, mint tanu már kihallgattatott és állitását esküvel erősiti.

E szavak hallatára iszonyu sikoly tört ki vádlottnő ajakán. A biró látva, hogy igazságos dühében és a semmireváló báró iránt érzett utálatában ki akar törni, higgadtságra inté őt, és türelemre kérte, mig előadja neki a körülményeket, melyeket az ügy kideritésére beszerzett. Ugyanis még még elfogatása estéjén házmotozást tartatott vádlottnő lakásán, és szekrényében néhány darab ezüst forintoson kivül egy százforintos bankjegyet is találtak. Főnöknője megkérdetvén pénzviszonyairól, azt felelte, hogy erkölcsös magaviseletéről és becsületességéről csak dicsőlleg nyilatkozhatik, de egyuttal csodálatát fejezte ki a szekrényében talált százforintos bankjegy felett, miután vádlottnő utolsó időben pénzzavarban levén, tőle fizetési előleget kért és kapott, a mit maig se törlesztett végképen. Ez a körülmény arra mutat, hogy a százforintos bankjegy a gyűrű eladásából vagy zálogba tételéből eredhet.

Hermina, kinek kebelét a rémület és düh érzete marczangolta, eddig némán hallgatta az aljas báró vádja előadását. De most egész erejére is öntudatára ébredve, igyekezett a sulyos vádat, melyet a gonosztevő reá zúditott, teljes erővel elháritani magáról.

— Senki más, — mondá Hermina jogos önérzettel, — senki más nem lophatta el a gyűrűt, mint Holtai báró, még pedig azon bosszuálló indokból, hogy a lopást reám háríthassa. E czélból a nyomorult még hamis esküttételtől sem riadt vissza.

A báró elleni sulyos nyilatkozatát annak elbeszélésével indokolta, hogy mily tolakodó módon udvarolt neki a raktárban, és midőn visszutasitására még tolakodóbb lett, mi módon távolitotta el onnét, továbbá ama jelenetet a nyilt utcán, mely — elmondá — a báró és a rendőrtisztviselő közt folyt le.

— Mindez, — tevé hozzá, — bebizonyitja a báró elkeseredését irányomban, a mit tanuk által megerősithetek. E szerint tisztán kiviláglik, hogy vádakozása ellenem aljas cselszövényen alapszik. A mi végre a száz forintos bankjegyet illeti, azt mintegy két héttel ezelőtt küldte nekem B . . . höl Fehér kereskedő. Ezen ur ugyanis megboldogult apám hagyatékát rendezte annak hitelezőivel. Az ügy befejezésével száz forint fölösleg maradt, a mit Fehér kereskedő nekem küldött el, még pedig egy darab bankjegyben; ezt nevezett kereskedő bebizonyithatja. Földesiné főnöknőmnek erről nem volt tudomása, innen eredhetett csudálkozása, hogy szekrényemben találtatott ama bankjegy.

(Folyt. köv.)

CSARNOK.

Deák és Tisza.

Nem elég az ész, akarat, szerencse is kell arra, hogy valaki próféta legyen a hazájában. De ha elérte azt, hogy nagy ember hirébe keverik, ugy nő, ugy izmosodik az alakja sirjaig, sirjától a halhatatlanságig, mint a lavina. A tudálékosság s a hizelgés hömczöin átgördülve, hamisitatlan egyéniségét elburkolják az idegen, képzelt vonások. Igy lesznek az élőkből mesekirályok; igy lesz a historiából legenda.

Boldogult Deák Ferencz a kiegyezés után valamelyik lap tárczájában saját életrajzát olvasva, igy szólt egyik atyafiához: „Öcsém, látod, az ember ugy lesz halhatatlanná, hogy előbb nagy hazugsággá válik!“

Az öreg urra immár szabadon foghatnak s fognak is mindent, nem protestálhat ellene.

Ugy tüntetik öt fel sok egyéb között, mint ügyes diplomatát; pedig a mint én ismertem öt, sokkal egyenesebb lelkű volt hogy sem az lehetett volna. Az ő ereje és nagysága — szerintem — éppen abban volt, hogy mindig ki tudta mondani az igazságot, a nélkül, hogy sértett volna. Kétségtelen, hogy sok volt benne a régi jó idők táblabiráiból.

Nem tudott furfangos lenni, de annál előrelátóbb volt. Szerette az igazságot, de még jobban a békét és nyugalmat. Ez adott alapot az ő államférfiui alkotásaihoz.

Megjegyzéseimet némely részben talán igazolja az öreg ur egy beszélgetése.

A kiegyezés után az öreg ur nem igen kereste föl falusi rokonait, azért esztendőként egyszer, kétszer magam is feljöttem a fővárosba, hogy nála tiszteletemet tehessem.

Jól lehet, az öreg nem szeretett politizálni, mégis megtette a jó falusiak kedvéért, hogy néhány tréfás, vagy komoly, de rövid nyilatkozatával adott egy télire való fejtörőt.

Abban épen nem tudtam megnyugodni, hogy az öreg nem lett miniszter. Ki is furta volna az oldalam, ha ezt előtte elhallgatom. Meglehetős szorongás között érintettem ezt a hurt s ő jóakarón mosolyogva igy felelt:

— Sok minden kell ahhoz, öcsém!

— Talán urabácsi mégis csak jobb minister lenne azoknál, a kiket helyére ültetett.

— Ideje teszi öcsém! Majd terem oda ember, csak várjatok.

— Terem! Bajos azt elvárni! Arra mi felénk bizony nem igen dicsérik a mai urakat.

— Pedig magamfajta emberek. — Jó miniszterek, de rossz politikusok! De hát azzá születni kell!

— Mit gondol urabácsi, nem kerekedik-e felül a balloldal?

— A bizony megesik. Akkor kaptok jó minisztert Tiszában!

— Igen rebellis miniszter lenne abból!

— Tud az más nótát is, ne féljetek!

Azt az embert nem az idő tarja: az az ember minden szélnek tud vitorlát fesziteni. Van abban akarat, szivósság, tapintat, ügyesség, majd csinál, az nektek politikát, — halála napjáig!

Egyszerű embernek szánt egyszerű szavak ezek, de talán mégis érdekesek, mert nem igen olvastam, hogy Deák Tiszáról nyilatkozott volna.

Jóslata idáig teljesült. Vajjon teljesül-e végig? Bársonyszékében marad-e Tisza halála napjáig?

Ez volt az öreg úr utolsó „fejtörője“, ma is tépelődöm rajta. Öreg vagyok, aligha érem meg a megfejtést.

Uj menet-rend.

Érvényes 1888. évi julius hó 1-étől.

Szabadka-Szeged

Állomások	712. vegy. v.	704. szem. v.	702. szem. v.
Szabadka indulás	5.35*	2.35	6.30*
Palics	5.54*	2.53	6.48*
Horgos	6.35	3.34	7.27*
Szeged érkezés	7.16	4.13	8.06*
N.-Várad érkezés	6.50*	—	—

Szeged-Szabadka.

Állomások	701. szem. v.	703. szem. v.	711. vegy. v.
N.-Várad indulás	—	—	9.26
Szeged indulás	8.00	11.44	8.50*
Horgos	8.40	12.25	9.36*
Palics	9.16	1.02	10.17*
Szabadkára érkezés	9.34	1.20	10.36*

Megjegyzés: Az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 perczig terjedő éjjeli idő csillaggal van jelölve.

Szabadka-Baja.

Állomások	2512. vegy. v.	2502. szem. v.
Szabadka indulás	5.45*	2.45
Csikeria	6.32	3.20
Bács-Almás	7.18	3.52
Bikity Borsód	8.02	4.26
Baja érkezés	8.52	5.02

Baja-Szabadka.

Állomások	2501. szem. v.	2511. vegy. v
Baja indulás	10.26	6.50*
Bikity Borsód	11.05	7.51*
Bács-Almás	11.45	8.47*
Csikeria	12.10	9.21*
Szabadka érkezés	12.40	10.00*

Villány-Eszék-Szabadka.

Állomások	803. szem. v.	811. vegy. v.	815. vegy. v.
Villány indulás	—	1.08	9.20*
Eszék „	8.26	3.46	11.31*
Bród érkezés	—	10.34*	4.29*
			813. vegy. v.
Dálya indulás	9.15	5.08	3.38*
Gombos indulás	10.21	6.24*	5.20*
Szónta	10.36	6.46*	5.39*
Prigl. Szt.-Iván	10.51	7.09*	5.59*
Zombor	11.19	8.10*	6.59
Nemes-Militics	11.35	8.38*	7.23
Bajmok	12.12	9.37*	8.10
Tavankut	12.30	10.02*	8.32
Szabadka érkezés	12.55	10.42*	9.05

A 803. sz. vonat csatlakozik Szabadkán Budapest, Belgrád Baja és Szeged felé, 811. és 815. vonat csupán Budapest-felé

Szabadka-Eszék-Villány.

Állomások	812. vegy. v.	804. szem. v.	814. vegy. v.
Szabadka (vendéglő) indulás	5.40*	2.10	6.40*
Tavankut	6.15	2.35	7.20*
Bajmok	6.40	2.55	7.49*
Nemes-Militics	7.25	3.25	8.42*
Zombor	8.05	3.47	9.27*
Prigl. Szt.-Iván	8.36	4.08	10.02*
Szónta	8.55	4.22	10.24*
Gombos (vendéglő)	9.11	4.34	10.43*
Dálya	11.29	5.37	12.02*
			816. vegy. v.
Bród indulás	5.50	—	11.02*
Eszék „	1.47	6.18*	4.38*
Villány érkezés.	3.47	—	6.25*

Belgrád, Zimony, Budapest.

Állomások	501. express	503. gyors v.	513. vegy. v.	507. szem. v
Belgrád indulás	2.34*	5.35*	5.55*	5.16
Zimony indulás	2.48*	6.03*	6.30	5.48
Ujvidék „	4.23*	7.44	9.54	8.12*
Kiszács	—	—	10.30	8.35*
O-Kér	—	8.15	10.57	8.54*
Verbász Kula	—	8.31	11.30	9.18*
Hegyes Feketehegy	—	8.45	11.55	9.37*
Topolya	—	9.04	12.36	10.05*
Csantavér	—	9.21	1.04	10.26*
Szabadka érkezés	6.08	9.41	1.45	10.52*
„ indulás	6.10	9.53	2.25	11.22*
Budapest érkezés	9.40	1.42	7.30*	6.50

A Zimonyból Budapest felé közlekedő 513. sz. vonat Szabadkáig mint vegyes, onnét Budapestig mint személy vonat közlekedik, valamint az 507. sz. személy vonat Szabadkáról mindvegyes vonat közlekedik Budapest felé.

Budapest, Zimony, Belgrád.

Állomások	502. kel. expr	506. szem. v.	504. gyors v.	512. omn. v.
Budapest indulás	5.38	8.00	2.28	9.10*
Szabadka érkezés	8.54	1.03	6.06*	8.50*
		514. vegy. v.		5.50 szem. v.
„ indulás	8.59	1.46	6.18*	6.15
Csantavér	—	2.29	—	6.42
Topolya	—	3.05	6.52*	7.07
Hegyes Feketehegy	—	3.42	7.11*	7.31
Verbász Kula	—	4.11	7.25*	7.54
O-Kér	—	4.39	7.41*	8.16
Kiszács	—	5.06	—	8.34
Ujvidék (vendéglő)	10.51	5.55	8.18*	9.06
Zimony érkezés	12.19	9.04*	9.53*	11.18
Belgrád érkezés	12.32	—	10.10*	11.35

A Budapestről Belgrád felé közlekedő vonatoknál az 512. számu vegyes vonat Szabadkától mint személyvonat közlekedik

NYILTTÉR.*)

MATTONI-FÉLE BUDAI KESERÜVIZ

Több kiállitáson jutalmat nyert.

Kapható minden gyógyszertár és ásványviz kereskedésben.

MATTONI és WILLE BUDAPESTEN.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő és kiadó-laptulajdonos:

Dr. MOLNÁR GYULA.

HIRDETÉSEK.

Tiz forint napi mellékkereset

tőke és koczkáztatás (risiko) nélkül sorsjegyek részletfizetés melletti eladása által az 1883-ik XXXI. törvényezikk értelmében.

Ajánlatokat elfogad a főv. váltóüzlet társaság

Adler és társa,

7—25 Budapesten.

Minden könyvkereskedésben, valamint az összes vasuti állomásokon kapható és előlegesen már most is megrendelhető.

Utmutató A magyar és közös közlekedési vállalatok egyedüli hiv. **menetrendkönyve** **Utmutató**

VII. évfolyamának IV. (juniusi) füzete

a magyar, osztrák, közös és külföldi közlekedési vállalatok legujabb menetrendjeivel, hazai és külföldi utirányokkal, térképpel s sok hasznos tudnivalóval. — Ezen egyedüli magyar menetrendkönyv fölöslegessé tesz minden más külföldi hasonló könyvet, miután ebben a külföldi utazásokra nézve ép oly pontos utasitások találhatók, mint a hazaiakra nézve, söt amennyiben a külföldi és idegen nyelvű könyvek Magyarországra nézve éppen semmi vagy legjobb esetben csak nagyon hiányos felvilágositást tartalmaznak, annálfogva azokat fölül is mulja. Az Utmutató a legmegbizhatóbb s ezen közlekedési vállalatoknak kizárólagos menetrendkönyve, minden más utazási könyv mely a hivatalos czimet használja, ezt csak bitorolja s ezért óvjuk a közönséget az ilynemű könyvek vételétől.

Utmutató Az Utmutató ára 50 kr., postán 60. Kiadóhivatal: Budapest, Podmanitzky-u. 17. **Utmutató**

Junius 1-én az összes vasutak és hajók menetrendjei teljesen megváltoznak. E változások valamint számos ujitás, rendes menetdijak, olcsóbb jegyek fürdő és gyógyhelyekre mérsékelt bérletjegyek. Ezekről csak az „Utmutató“ ad teljes felvilágositást.

A legjobb cigaretta-papir a valódi

LE HOUBLON

francia gyártmány. Cavley és Henrytől Párisban.

Utánzásoktól mindenki óvatik.

Ezen papirt dr. Pohl J. J., dr. Ludwig H. dr. Lippmann R. urak vegyészet tanárai a bécsi egyetemen, legmelegebben ajánlják, és pedig kitünő minőségénél és absolut tisztaságánál fogva, és mivel semmiféle oly anyaggal nincs vegyitve, mely az egészségre ártékonyan hatna.

17, rue Béranger, à PARIS

Brázay Kálmán sósborszesze

Kitünő háziszer csúz szaggatás fagyás, fog- és fejfájdalmak, szemgyengeség, bénulások stb. ellen. A legjobb fog- és szájtisztitó szer. Fejmosásra nagyon ajánlatos és elterjedt, különösen ajánlatos a kenőgyúró gyógymódra (massage.) Ára a kis üvegnek 40 kr., a nagyobbiknak 80 kr.

Brázay Kálmán sósborszesze

FIGYELMEZTETÉS!

Mivel sósborszesz készitményem — kelendőségénél fogva — sok utánzásnak van kitéve, elhatároztam, hogy azokon czimjegyzőmre kék ügyemlatan saját házam külső alakját veszem föl védjegyként. — A palaczkok és a dugók domborujai czégfeliratommal vannak öntve.

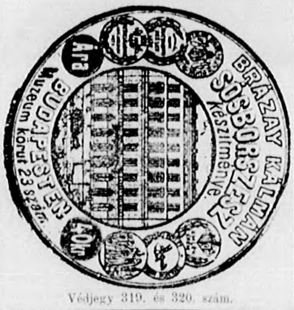

Védjegy 319. és 320. szám.

Kapható Budapesten Brázay Kálmánnál Muzeum-körut saját ház, és Zomborban Palczhne G., Engel Adolf, Weidinger S. és Zs., Nikolits István, Mihelcz Gyula, Sztrilich Zsigmond, Heindhofer Róbert, Koszta Czvetkovits, Galló Emil, Lugumerszky Platon, Szerdoje Gergurov. — Bezdánban Burkovits János, Leschitz Lajos, Ligeti Dávid és csirszka Konrád uraknál.

Brázay Kálmán sósborszesze

Nehogy a közönség gyenge utánzatok által félre vezethető legyen, arra figyelmeztetem, hogy palaczkaim czégfeliratommal vannak öntve és az itt látható védjegygyel ellátva.

Használati utasitás mellékeltetik.

10—12

Brázay Kálmán sósborszesze

Országos általános kiállitás Budapesten.

Nagy kiállitási érem, versenyképes és kitünő pipereszappanok és illatszerek.

A világ legjobb arcz- és kézfinomitó szappana

a dr. Gebhardt egyet. tanár javitott zamatos gyógytani

növény-szappana

darabja 35 kr.

eltávolit minden börküteget, fiatal, üde szint kölcsönöz a

MÜLLER J. L.-féle

Glyczerin-szappan a legfinomabb rózsaillattal, drbja 35 kr., 1 rud 30 kr.

Tojás-olajszappan simitja s friss!ti a bőrt, drbja 15 kr., 3 drb 40 kr.

Vaselin gold créme hatásos arczfinomitó szer üvegje 50—80 kr.

Ixia Lys, Bouquet elegant, Mimosa, Carilpia illatszerek üvegje 1.50, 2.50—5 frt.

Brillantin a haj és bajusz puhitása s kihullása ellen 60 kr.—1 frt.

Munkácsy Mihály világhirű művész kedvelt bajuszpedrője a legjobb gyártmány doboza 25—40 kr.

BLAHA LUJZA (báró Splényiné szinművésznő) „Blaha Serail poudre“-je a legkedveltebb arczpor. Nem árt. Az arczbőrt tisztitja ifjúvá és üdeszéppé teszi. Egy doboz 1 frt.

Créme Pompadour. Ez a szer a híres Pompadour szépségét aggkoráig megőrizte. Este és reggel kenendő arcz és kéz. Tégelye 1 frt.

Minden fájdalmat eltávolit a Müller J. L.-féle **Szaliczil-szájviz.** Ez az egyedüli szer és a **Szaliczil-fogpor** (szaliczil-vizzel keverve), mely a fogakat megóvja, fehériti és betegségét elüzi. Üvegje 40—80 kr.

A Szaliczil-fogpép, ugyanazon hatással mint a fogpor, drbja 35 kr.

Vidéki megrendelések pontosan teljesittetnek

Müller J. L. illatszer- és pipereszappan gyáros által

BUDAPEST, KORONAHERCZEG-UTCZA 2.

4—9

Oblát Károly könyvnyomdájából, Zomborban.